

Hallituksen esitys Eduskunnalle vammaisetuuksien määrän sekä eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismäärien tarkistamista koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi lapsen hoitotuesta annettua lakia, vammaistukilakia ja kansaneläkelakia sekä annettavaksi laki eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääristä vuonna 2007. Ehdotetuilla laeilla tuettaisiin vaikeavammaisia ja sairaita sekä pientä eläkettä saavien asumiskustannuksia.

Vamman tai sairauden aiheuttaman toimintakyvyn heikkenemisen perusteella myönnettävien vammaisetuuksien ylimpään tukiluokkaan ehdotetaan tehtäväksi tasokorotus, jonka suuruus olisi vuoden 2006 indeksitasossa 15 euroa. Korotuksen johdosta lapsen erityishoitotuen ja erityisvammaistuen määrä nousisi vuoden 2007 alusta 355,03 euroon

kuukaudessa ja eläkkeensaajien erityishoitotuen määrä 276,64 euroon kuukaudessa. Tasokorotuksen lisäksi erityistukiin tehtäisiin vuonna 2007 myös indeksitarkistus.

Eläkkeensaajien asumistuessa vuonna 2007 hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääriä ehdotetaan korotettaviksi vuosittaisen tarkistuksen lisäksi 2,8 prosenttia I ja II kuntaryhmän kunnissa ja 1,4 prosenttia III kuntaryhmän kunnissa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2007 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lapsen hoitotuki

Lapsen hoitotuesta annetun lain (444/1969) mukaisen lapsen hoitotuen tarkoituksena on edistää pitkäaikaisesti sairaan tai vammaisen lapsen kehitystä ja hyvinvointia sekä tukea lapsen sopeutumista omaan sosiaaliseen ympäristöönsä. Lapsen hoitotuen avulla turvataan paremmat edellytykset vammaiselle lapselle osallistua täysipainoisesti yhteisönsä elämään mahdollisimman tasavertaisena jäsenenä. Etuuden tarkoituksena on myös tukea lapsen erityishoitoa ja kuntoutumiseen tähtäävää toimintaa ja ehkäistä pysyvän työkyvyttömyyden syntymistä.

Lapsen hoitotukea maksetaan Suomessa asuvalle alle 16-vuotiaalle sairaalle tai vammaiselle lapselle hänen hoidosta ja kuntoutuksesta aiheutuvan taloudellisen tai muun erityisen rasituksen korvaamiseksi. Lapsen hoidon ja kuntoutuksen tarpeen tulee kestää vähintään kuuden kuukauden ajan. Hoidon ja kuntoutuksen tarpeesta aiheutuvan taloudellisen tai muun rasituksen ja sidonnaisuuden määrän perusteella lapsen hoitotuki on porrastettu kolmeen ryhmään.

Vuonna 2006 alinta hoitotukea arvioidaan maksettavan noin 19 000 lapselle ja tuen määrä on 78,46 euroa kuukaudessa. Korotetun hoitotuen määrä on 183,09 euroa ja sitä maksetaan noin 15 000 lapselle. Erityishoitotukea maksetaan noin 3 100 lapselle ja tuen määrä on tällä hetkellä 340,03 euroa kuukaudessa.

1.2. Vammaistuki

Vammaistukilain (124/1988) mukaisen vammaistuen tarkoituksena on tukea työikäisten vammaisten selviytymistä jokapäiväisessä elämässä, työssä ja opiskelussa. Jos Suomessa asuvan 16—64 -vuotiaan henkilön toimintakyky on heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan, hänelle maksetaan

haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea. Tukea ei kuitenkaan myönnetä, jos henkilö saa kansaneläkelain (347/1956) tai työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaista erityistukea työkyvyttömyyden perusteella.

Vammaistuen määrä on porrastettu kolmeen ryhmään sairauden tai vamman aiheuttaman haitan suuruuden, henkilön avuntarpeen sekä ohjauksen ja valvonnan tarpeen perusteella tai sen perusteella, kuinka paljon henkilöllä on sairaudesta tai vammastaan aiheutuvia erityiskustannuksia. Alinta vammaistukea myönnettäessä edellytetään, että henkilölle aiheutuu sairaudesta tai vammasta olennaista haittaa ja sen lisäksi jatkuvia erityiskustannuksia. Korotettua vammaistukea myönnettäessä edellytetään joko huomattavaa haittaa tai säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua, ohjausta ja valvontaa taikka huomattavia erityiskustannuksia. Erityisvammaistuki edellyttää jokapäiväistä toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka erittäin huomattavia erityiskustannuksia.

Kansaneläkelain mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö saa ansaita enintään 588,66 euroa kuukaudessa ilman että se vaikuttaa maksettavan eläkkeen määrään. Jos henkilön työansiot ylittävät edellä kerrotun rajamäärän, hänen työkyvyttömyyseläkkeensä jätetään lepäämään. Työssä käymisen tukemiseksi eläkkeen lepäämisajalta maksetaan erityisvammaistukea enintään kahden vuoden ajan. Edellytyksenä työkyvyttömyyseläkkeen lepäämään jättämiselle ja erityisvammaistuen myöntämiselle on, että henkilön terveydentilassa ei ole työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisen jälkeen tapahtunut olennaista muutosta.

Vammaistuen, korotetun vammaistuen ja erityisvammaistuen määrä on sama kuin vastaavasti porrastetun lapsen hoitotuen. Alinta

vammaistukea maksetaan vuonna 2006 noin 3 700 tuensaajalle, korotettua vammaistukea noin 4 000 tuensaajalle ja erityisvammaistukea noin 2 900 tuensaajalle. Työkyvyttömyyseläkkeen lepäämisajalta erityisvammaistukea maksettiin noin 40 tuensaajalle.

1.3. Eläkkeensaajien hoitotuki

Kansaneläkelaisissa säädetyllä eläkkeensaajien hoitotuella tuetaan kotona asuvan sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan hoitoa sekä korvataan hänelle sairaudesta tai vammasta aiheutuvia erityiskustannuksia. Hoitotuen myöntäminen edellyttää, että henkilön toimintakyky on heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan.

Eläkkeensaajien hoitotukea maksetaan Suomessa asuvalle 65 vuotta täyttäneelle henkilölle. Hoitotukeen on oikeutettu myös Suomessa asuva alle 65-vuotias henkilö, joka saa työkyvyttömyyseläketä, kuntoutustukea tai yksilöllistä varhaiseläketä kansaneläkelain, työeläkelakien, kansanedustajain eläkelain (329/1967) tai valtioneuvoston jäsenten oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (809/1977) perusteella.

Myös eläkkeensaajien hoitotuen määrä on porrastettu kolmeen ryhmään henkilön avun tarpeen sekä ohjauksen ja valvonnan tarpeen perusteella tai sen perusteella, kuinka paljon hänellä on sairaudestaan tai vammastaan aiheutuvia erityiskustannuksia. Vuonna 2006 eläkkeensaajien hoitotukea maksetaan alimpana hoitotukena 52,55 euroa, korotettuna hoitotukena 130,83 euroa ja erityishoitotukena 261,64 euroa kuukaudessa.

Vuonna 2006 eläkkeensaajien hoitotuen saajista noin 96 000 saa alinta hoitotukea, 71 000 korotettua hoitotukea ja 25 000 erityishoitotukea. Hoitotuen määrä suhteutetaan henkilön Suomessa asumaan aikaan.

Eläkkeensaajien hoitotuen samoin kuin lapsen hoitotuen ja vammaistuen määrää tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin muutosta vastaavasti

1.4. Eläkkeensaajien asumistuki

Eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) mukaisen asumistuen tarkoituksena on alen-

taa pienituloisten eläkkeensaajien asumiskustannuksia. Eläkkeensaajien asumistukeen on oikeutettu henkilö, joka on täyttänyt 65 vuotta. Tukeen on oikeutettu myös 16 – 64 -vuotias henkilö, joka saa kansaneläkelain mukaista kansaneläketä tai perhe-eläkelain (38/1969) mukaista leskeneläketä tai työeläkelakeihin perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläketä, työttömyyseläketä tai yksilöllistä varhaiseläketä. Asumistukeen on oikeutettu myös henkilö, joka saa täyden työkyvyttömyyden perusteella lakisääteistä tapaturma- tai liikennevakuutusta koskevien erilakien tai sotilasvammalain (404/1948) mukaista tapaturmaeläketä, elinkorkoa, työkyvyttömyyseläketä tai ansionmenetyksen korvausta. Myös edellä kerrottuja etuuksia vastaava ulkomainen etuus oikeuttaa eläkkeensaajien asumistukeen samoin kuin työkyvyttömyyden perusteella myönnetty maa-hanmuuttajan erityistuena annetun lain mukainen erityistuki sekä eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuena annetun lain (39/2005) mukainen eläketuki. Eläkkeensaajien asumistukea ei myönnetä henkilölle, joka saa yleistä asumistukea.

Eläkkeensaajien asumistukea maksetaan 85 prosenttia perusomavastuun sekä tulojen perusteella määräytyvän lisäomavastuun ylittävistä kohtuullisista asumiskustannuksista. Vuotuinen perusomavastuu asumiskustannuksista on vuonna 2006 kaikille eläkkeensaajille 519,82 euroa. Korvattavista asumiskustannuksista vähennetään perusomavastuun lisäksi lisäomavastuuna 40 prosenttia tuensaajan ja hänen puolisonsa tulorajan ylittävistä vuosituloista.

Asumiskustannuksina otetaan huomioon asunnosta suoritettava vuokra tai vastike, erikseen maksettava tontin vuokra sekä omistusasunnon hankkimiseksi tai korjaamiseksi otettujen lainojen korot. Lisäksi otetaan huomioon omassa omakotitalossa asuvan lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannukset valtioneuvoston vuosittain vahvistamien normikustannusten suuruusina. Asumistuessa huomioon otettavien asumiskustannusten tulee olla kohtuulliset. Asunnon vuokra ei siten saa ylittää paikkakunnalla vastaavanlaisesta asunnosta yleisesti perittävää vuokraa. Asumiskustannukset eivät saa myöskään ylittää erikseen vahvistettavaa asumiskustannusten

enimmäismäärää.

Vuoteen 1991 saakka eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismäärästä säädettiin laissa. Sen jälkeen valtioneuvosto on vahvistanut enimmäismäärät. Vuodesta 1991 asumiskustannusten enimmäismäärät on myös porrastettu alueellisesti ottaen huomioon kuntien väliset erot asumiskustannuksissa. Asumistuen kuntaryhmitys poikkeaa kuntien yleiseen kalleusluokitukseen perustuvasta kuntaryhmityksestä, jota sovelletaan esimerkiksi kansaneläkkeitä maksettaessa.

Tällä hetkellä kunnat on asumiskustannusten kalleuden perusteella jaettu kolmeen eri ryhmään. Pääkaupunkiseudun kunnat Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen kuuluvat kalleimpaan I kuntaryhmään. Muista kunnista Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti muodostavat II kuntaryhmän. Kaikki muut kunnat kuuluvat III kuntaryhmään.

Eläkkeensaajien asumistukilain 13 §:n mukaan valtioneuvosto tarkistaa vuosittain asumiskustannusten enimmäismäärät kansaneläkeindeksin muutosta vastaavasti tai siten, että ne riittävissä määrin vastaavat asumiskustannuksissa yleisesti tapahtuvaa muutosta. Vuosina 1997 – 2004 sovellettuja asumiskustannusten enimmäismääriä tarkistettiin kansaneläkeindeksin muutosta vastaavasti. Vuosille 2005 ja 2006 asumiskustannusten enimmäismäärät tarkistettiin asumiskustannusten muutosta vastaavasti.

Vuodelle 2006 vahvistetut asumiskustannusten enimmäismäärät ovat I kuntaryhmässä 5 619 euroa vuodessa, II kuntaryhmässä 5 167 euroa vuodessa ja III kuntaryhmässä 4 595 euroa vuodessa.

Vuoden 2006 elokuussa eläkkeensaajien asumistukea sai enimmäismääräisten asumiskustannusten perusteella 40 343 eläkkeensaajaa, mikä oli 23,6 prosenttia kaikista tuensaajista. Suhteellisesti eniten enimmäismäärien ylityksiä oli I kuntaryhmän kunnissa, keskimäärin 30,7 prosenttia tuensaajista. Lähes yhtä usein asumiskustannusten enimmäismäärä ylittyi II kuntaryhmän kunnissa,

niissä ylityksiä oli keskimäärin 27,1 prosentilla tuensaajista. Muissa kunnissa ylitysten osuus oli keskimäärin 19,7 prosenttia.

Eläkkeensaajien asumistuen määrää tarkistetaan lain mukaan kahden vuoden välein, jollei tuensaajan asumiskustannuksissa tai vuosituloissa ole sitä ennen tapahtunut huomattavaa muutosta. Asumistukea tarkistetaan normaalista tarkistusajasta poiketen, jos asumistuen saajan vuotuiset asumiskustannukset ovat muuttuneet vähintään 155 euroa taikka jos tuensaajan vuositulot ovat nousseet vähintään 776 euroa tai alentuneet vähintään 388 euroa vuonna 2006.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. Yleistä

Suomen eläkejärjestelmä koostuu ansioperusteisesta työeläkejärjestelmästä ja eläkevähenteisestä kansaneläkejärjestelmästä. Kansaneläkkeellä ja työeläkkeellä on tarkoitus kattaa myös osa eläkkeensaajien asumiskustannuksista. Suomen eläkejärjestelmään on tehty merkittäviä muutoksia vuoden 1995 jälkeen. Vähimmäisturvan antavaan kansaneläkkeeseen on tehty indeksitarkistusten lisäksi tasokorotuksia. Viimeisten kesäkuussa 2001, maaliskuussa 2005 ja syyskuussa 2006 tehtyjen tasokorotuksen yhteismäärä on 24,28 euroa. Lisäksi kuntien kalleusluokituksesta luopumisen vuoksi toisen kuntakalleusryhmän kunnissa maksettava kansaneläke on ehdotettu korotettavaksi vuoden 2008 alusta ensimmäisen kuntakalleusryhmän kunnissa maksettavan eläkkeen tasolle. Tasokorotukset on tehty kansaneläkkeeseen ja eräisiin kansaneläkkeen määrään sidottuihin etuuksiin. Vammaisuuksien määriä on näinä vuosina tarkistettu kansaneläkeindeksin muutosta vastaavasti.

Esityksessä ehdotetaan toimenpiteitä vaikeavammaisten tai sairaiden henkilöiden taloudelliseksi tukemiseksi sekä pientä eläkettä saavien asumiskustannusten tukemiseksi. Lapsia, vammaisia ja eläkkeensaajia koskevat sosiaaliturvan tasoa parantavat toimenpiteet kohdennetaan lapsen erityishoitotukea saaviin, vammaistukilain mukaista erityisvammaistukea saaviin sekä eläkkeensaajien

erityishoitotukea saaviin.

2.2. Vammaisetuusien korotus

Lain mukaan vammaisetuudet korvaavat henkilölle vamman tai haitan lisäksi niitä sairaudesta tai vammasta aiheutuvia erityiskustannuksia, joista hän lain mukaan vastaa itse. Näihin kustannuksiin kuuluvat esimerkiksi tarpeelliset hoidot ja palvelujen käyttömaksut. Kaikkein vaikeavammaisimpien tukien korottaminen parantaa näiden henkilöiden mahdollisuuksia selviytyä avopalvelujen varassa. Näin tuetaan myös vaikeavammaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaan. Lisäksi työkyvyttömyyseläkkeen lepäämisajalta maksettavan erityisvammaistuen korottaminen kannustaa työkyvyttömyyseläkkeellä olevia hakeutumaan ansiotyöhön. Ansiotyötä tekemällä vammaiset henkilöt kerryttävät muiden työssäkäyvien tavoin ansiosidonnaista sosiaaliturvaansa.

Lapsen erityishoitotuki kohdentuu niille vaikeavammaisille lapsille, joiden hoito ja kuntoutus aiheuttavat huomattavan taloudellisen rasitteen lapsen lähes jatkuvan avun ja valvonnan tarpeen vuoksi. Näin helpotetaan myös vanhempien sitoutumista sairaan tai vammaisen lapsen hoitoon ja huolenpitoon.

Väestön ikääntyminen näkyy eläkkeensaajien hoitotuen saajien määrän kasvuna. Eläkkeensaajien hoitotuen avulla edistetään ikääntyneiden mahdollisuuksia selviytyä kotona avohoidon palvelujen turvin mahdollisimman pitkään.

Esityksessä ehdotetaan, että lapsille maksettavaan erityishoitotukeen, vammaistukilain mukaiseen erityisvammaistukeen sekä eläkkeensaajille maksettavaan erityishoitotukeen tehtäisiin tasokorotus, jonka suuruus olisi vuoden 2006 indeksitasossa 15 euroa. Tämän tasokorotuksen johdosta erityistuen määrä nousisi vuoden 2007 alusta lapsilla ja vammaistukilain mukaisilla tuensaajilla 355,03 euroon kuukaudessa ja eläkkeensaajilla 276,64 euroon kuukaudessa. Vastaavasti kuin kansaneläke myös eläkkeensaajien hoitotuki suhteutetaan Suomessa asuttuun aikaan.

Tasokorotuksen lisäksi erityistukiin tehtä-

siin vuonna 2007 normaali indeksitarkistus. Erityistukien kokonaiskorotuksen määrä riippuu siten samaan aikaan tehtävien indeksitarkistusten suuruudesta. Vuoden 2007 alussa toteutuvan indeksikorotuksen määräksi on alustavasti arvioitu noin 1,7 prosenttia.

Tasokorotusten toteuttamiseksi ehdotetaan muutettavaksi lapsen hoitotuesta annetun lain 2 §:n 3 momenttia, vammaistukilain 2 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja kansaneläkelain 30 a §:n 1 momentin 1 kohtaa. Lakeihin ehdotetut rahamäärät ovat vuoden 2001 kansaneläkeindeksin tasossa.

2.3. Asumiskustannusten enimmäismäärien tarkistus

Taloudellisesti vaikeassa asemassa ovat erityisesti vuokralla asuvat eläkkeensaajat, joiden asemaa asumiskustannusten hyväksyttävien enimmäismäärien nostaminen parantaisi. Asumiskustannukset ovat erityisen suuret niillä yksin asuvilla pienituloisilla eläkeläisillä, jotka asuvat vuokra-asunnossa pääkaupunkiseudulla tai muissa suurissa kaupungeissa. Asumiskustannukset ylittävät usein hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärän myös palveluasunnoissa asuvilla. Valtaosa pienen työ- ja kansaneläkkeen varassa elävistä on ikääntyneitä naisia.

Eläkkeensaajien asumistukilain 13 §:n mukaan eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääriä olisi vuosittain tarkistettava valtioneuvoston asetuksella. Asumiskustannusten enimmäismääriä on kuitenkin tarkoituksenmukaista tarkistaa vuoden 2007 alusta annettavalla lailla, joka sisältää sekä asetuksen mukaisen vuosittaisen tarkistuksen että asumiskustannusten enimmäismäärien tasotarkistuksen.

Asumiskustannusten enimmäismääriä ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 4,6 prosenttia I ja II kuntaryhmän kunnissa. Näissä kunnissa useamman kuin joka neljännen asumistuen saajan asumiskustannukset ylittävät valtioneuvoston vahvistamaan kustannusten enimmäismäärän. Muissa kunnissa, joissa enimmäismäärän ylittävien asumiskustannusten osuus ei ole yhtä suuri, enimmäismääriä ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 3,2 prosenttia. Ehdotetuissa korotuksissa vuosittaisen tarkistuksen osuus olisi 1,8 prosenttiyks-

sikköä.

Vuoden 2007 alusta asumiskustannusten enimmäismäärä olisi I kuntaryhmän kunnissa 5 878 euroa, II kuntaryhmän kunnissa 5 406 euroa ja III kuntaryhmän kunnissa 4 742 euroa vuodessa. Eduskunnalle ehdotetaan annettavaksi laki eläkkeensaajien asumistuessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääristä vuonna 2007.

Vuoden 2007 alussa maksussa olevat eläkkeensaajien asumistuet tarkistetaan seuraavan kerran asumistuen normaalin määräaikaistarkistuksen tai muun tarkistuksen yhteydessä. Suurin osa eläkkeensaajien asumistukea saavista asuu vuokra- tai palveluasunnoissa, joiden vuokrat tarkistetaan yleensä vuoden alussa. Myös osakeasuntojen vastikkeet tarkistetaan yleisesti vuoden alussa. Tästä syystä lähes 40 prosenttia kaikista asumistuen määräaikaistarkistuksista ajoittuu vuoden ensimmäisiin kuukausiin.

Eläkkeensaajien asumistuen maksatusjärjestelmään vuoden 2007 alusta tehtävien muutosten yhteydessä asumistukea aletaan maksaa kaikille eläkkeensaajille kuukauden neljäntenä päivänä. Muutoksella varmistetaan, että kaikki tuensaajat saisivat asumistuen yhdenmukaisesti ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa käytettäväksi vuokran tai vastikkeen maksuun.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Valtionaloudelliset vaikutukset

Lapsen erityishoitotuen korottaminen 15 eurolla kuukaudessa lisäisi etuusmenoja vuonna 2007 noin 0,6 miljoonaa euroa. Erityisvammaistuen menonlisäys olisi noin 0,5 miljoonaa euroa ja eläkkeensaajien erityishoitotuen noin 4,8 miljoonaa euroa. Vammaisetuksien tasokorotus lisäisi siten etuusmenoja vuonna 2007 yhteensä noin 5,9 miljoonaa euroa. Menonlisäys rahoitetaan valtion varoista.

Eläkkeensaajien asumistuen asumiskustannusten enimmäismäärän tarkistus lisäisi asumistukimenoja vuositasolla noin 7,7 miljoonaa euroa, josta tasotarkistuksen osuus olisi noin 4,6 miljoonaa euroa. Eläkkeensaajien asumistuet tarkistetaan kahden vuoden välein. Tämän vuoksi ehdotuksen vaikutus

etuusmenoihin vuonna 2007 on noin puolet kokonaisvaikutuksesta eli noin 4,0 miljoonaa euroa, josta tasotarkistuksen osuus olisi noin 2,4 miljoonaa euroa. Eläkkeensaajien asumistuen menot rahoitetaan valtion varoista.

3.2. Vaikutukset etuudensaajien asemaan

Lapsen erityishoitotuen tasokorotus parantaisi vuonna 2007 arviolta 3 100 lapsiperheen taloudellista asemaa. Tasokorotus lisäisi myös erityisvammaistuen ja eläkkeensaajien erityishoitotuen saajien tuloja 15 eurolla kuukaudessa. Erityisvammaistuen saajia arvioidaan olevan vuonna 2007 noin 2 900 ja eläkkeensaajien erityishoitotuen saajia noin 26 400.

Vammaisetuudet ovat verovapaata tuloa, joten verotus ei pienennä toteutettavan tasokorotuksen määrää. Hakijan tuloja ja omaisuutta ei oteta huomioon vammaisetuuksia myönnettäessä, joten mahdolliset muiden tukien korotukset tai hakijan tai hänen perheensä ansiotulojen kasvu eivät vähennä tukea. Vammaisetuudet ovat muissa etuuksissa etuoikeutettua tuloa, joka ei vaikuta muiden etuuksien määrään.

Lapsen erityishoitotuen saajista yli puolet, 59 prosenttia, oli vuoden 2005 lopussa poikia. Erityisvammaistuen saajista 55 prosenttia oli miehiä. Vammaisetuuksien tasokorotuksista yli 80 prosenttia kohdistuisi eläkkeensaajien erityishoitotuen saajiin. Heistä naisten osuus oli vuoden 2005 lopussa noin 61 prosenttia.

Asumiskustannusten enimmäismäärän tarkistamisen arvioidaan korottavan maksettavan asumistuen määrää I kuntaryhmän kunnissa enimmillään noin 11 euroa kuukaudessa, jos tuensaajan tulot olisivat pysyneet ennallaan. Asumistuen korotus olisi II kuntaryhmän kunnissa vastaavasti enimmillään noin 10 euroa kuukaudessa ja III kuntaryhmän kunnissa enimmillään noin 4,5 euroa kuukaudessa.

Asumistukea tarkistettaessa tuensaajan kaikki tulot otetaan huomioon tarkistusajan kohdan mukaisina. Tarkistusten välillä tehdyt eläkkeiden indeksikorotukset ja kansaneläkkeen tasokorotukset vaikuttavat siten asumistuen määrää pienentävästi. Tulojen kasvun

huomioon ottaminen merkitsee siten, että asumiskustannusten enimmäismäärän tarkistamisen vuoksi asumistuen määrään tuleva korotus jää edellä esitettyä pienemmäksi tai asumistuen määrä voi myös laskea.

Asumiskustannusten enimmäismäärän tarkistamisen arvioidaan koskevan yhteensä noin 41 000 asumistuen saajaa. Näistä 8 000 kuuluu I kuntaryhmään, 14 500 II kuntaryhmään ja 18 500 III kuntaryhmään. Naisten osuus on noin kaksi kolmasosaa.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhdessä Kansaneläkelaitoksen kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu ympäristöministeriötä ja valtiovarainministeriötä.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2007 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys kansaneläkelainsäätelyä varten vammaisesta ja eläkkeensaajien asu-

mistuesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 90/2006 vp). Lainsäädäntöä selkeyttävässä esityksessä ehdotetaan annettavaksi uusi kansaneläkelaki, laki vammaisuuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta. Lisäksi ehdotetaan maksettavaksi kansaneläkkeet kaikissa kunnissa ensimmäisen kuntakalleusryhmän tasoisina. Uusien lakien on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2008 alusta. Tässä esityksessä vuoden 2007 alusta voimaan tuleviksi ehdotetut muutokset lapsen erityishoitotuen, vammaistukilain mukaisen erityisvammaistuen ja eläkkeensaajien erityishoitotuen määrään tulisi ottaa eduskunnassa huomioon käsiteltäessä edellä mainittuun hallituksen esitykseen sisältyvää lakiehdotusta vammaisuuksista.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**lapsen hoitotuesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 730/2001, seuraavasti:

2 §

Jos 1 momentissa tarkoitetun hoidon ja kuntoutuksen tarve siitä aiheutuvine rasitukseineen on erittäin suuri, suoritetaan hoitotukea 335,69 euroa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa lapsen erityishoitotukea saavan hoitotuki muutetaan

tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Tuen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös.

Tässä laissa säädetty rahamäärä vastaa kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki

vammaistukilain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annetun vammaistukilain (124/1988) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 729/2001, seuraavasti:

2 §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut, maksetaan haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea,

1) jos hän on vaikeasti vammainen tai jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 335,69 euroa kuukaudessa;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa erityisvammaistukea saavan vammaistuki muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Tuen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös.

Tässä laissa säädetty rahamäärä vastaa kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**kansaneläkelain 30 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 30 a §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 724/2001, seuraavasti:

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajain eläkelain (329/1967) taikka valtionneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä tai maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaista erityistukea työkyvyttömyyden perusteella, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairau-

desta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 3 138,84 euroa vuodessa;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa eläkkeensaajien erityishoitotukea saavan hoitotuki muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Tuen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös.

Tässä laissa säädetty rahamäärä vastaa kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**eläkkeensaajien asumituessa hyväksyttävien asumiskustannusten enimmäismääristä vuonna 2007**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Sen estämättä, mitä eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 3 ja 13 §:ssä säädetään, eläkkeensaajien asumituessa vuonna 2007 hyväksyttävä asumiskustannusten enimmäismäärä on seuraava asunnon sijainnin mukaan määräytyvä rahamäärä vuodessa:

Asunnon sijainti	euroa/ vuodessa
Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa	5 878
Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola,	5 406

Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti

Muut kunnat 4 742

2 §
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Liisa Hyssälä*

1.

Laki**lapsen hoitotuesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 2 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 730/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Jos 1 momentissa tarkoitetun hoidon ja kuntoutuksen tarve siitä aiheutuvine raskautuksineen on erittäin suuri, suoritetaan hoitotukea 321,51 euroa kuukaudessa.

Ehdotus

2 §

Jos 1 momentissa tarkoitetun hoidon ja kuntoutuksen tarve siitä aiheutuvine raskautuksineen on erittäin suuri, suoritetaan hoitotukea 335,69 euroa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa lapsen erityishoitotukea saavan hoitotuki muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Tuen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös.

Tässä laissa säädetty rahamäärä vastaa kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2.

Laki**vammaistukilain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annetun vammaistukilain (124/1988) 2 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 729/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut, maksetaan haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea,

1) jos hän on vaikeasti vammainen tai jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 321,51 euroa kuukaudessa;

Ehdotus

2 §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut, maksetaan haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi vammaistukea,

1) jos hän on vaikeasti vammainen tai jos hän tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa taikka hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 335,69 euroa kuukaudessa;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa erityisvammaistukea saavan vammaistuki muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Tuen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös.

Tässä laissa säädetty rahamäärä vastaa kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

3.

Laki**kansaneläkelain 30 a §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 30 a §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 724/2001, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajain eläkelain (329/1967) taikka valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä tai maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaista erityistukea työkyvyttömyyden perusteella, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 2 968,68 euroa vuodessa;

Ehdotus

30 a §

Henkilölle, jonka toimintakyvyn voidaan sairauden tai vamman johdosta arvioida olevan yhdenjaksoisesti ainakin vuoden ajan alentunut ja joka on täyttänyt 65 vuotta taikka saa tämän lain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä taikka kansanedustajain eläkelain (329/1967) taikka valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä tai maahanmuuttajan erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaista erityistukea työkyvyttömyyden perusteella, maksetaan tarvittavan hoidon ja palvelusten tai erityiskustannusten korvaamiseksi eläkkeensaajien hoitotukea:

1) jos hän on yhtämittaisen hoidon ja valvonnan tarpeessa tai hänelle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia, 3 138,84 euroa vuodessa;

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa eläkkeensaajien erityishoitotukea saavan hoitotuki muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Tuen muuttamisesta annetaan

pyynnöstä päätös.

Tässä laissa säädetty rahamäärä vastaa kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
